

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 44/2017)

София, 1 ноември 2017 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 26.10.2017 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2.	Есенна кампания.....	6
3.	Външна търговия с основни земеделски култури	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Внос и износ на плодове и зеленчуци	8
4.	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци	9
5.	Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба	11

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 26.10.2017 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

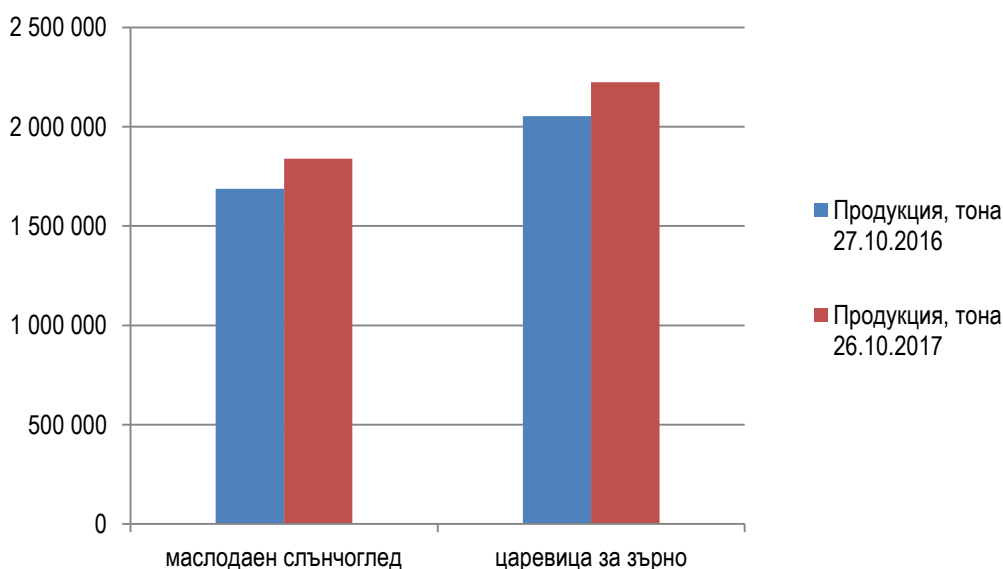
По оперативни данни, към 26.10.2017 г. жътвата на маслодаен слънчоглед е почти приключила (99,6% реколтирани площи). Прибраната продукция от слънчоглед възлиза на 1 839,5 хил. тона - с 9% над отчетената по същото време на 2016 г., в резултат от увеличение както на реколтираните площи, така и на средния добив. Производството на царевица за зърно също отбелязва ръст на годишна база – с 8,3%, до 2 224,8 хил. тона, което се дължи изцяло на по-високия среден добив от реколта `2017.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 26.10.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

	26.10.2017					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	8 100 846	8 070 125	99,6%	1 839 498	228	6,5%	7,0%	9,0%	1,8%
царевица за зърно	4 182 239	3 812 748	91,2%	2 224 763	584	-1,1%	-2,0%	8,3%	10,6%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 26.10.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

1.2 Реколта от пролетници

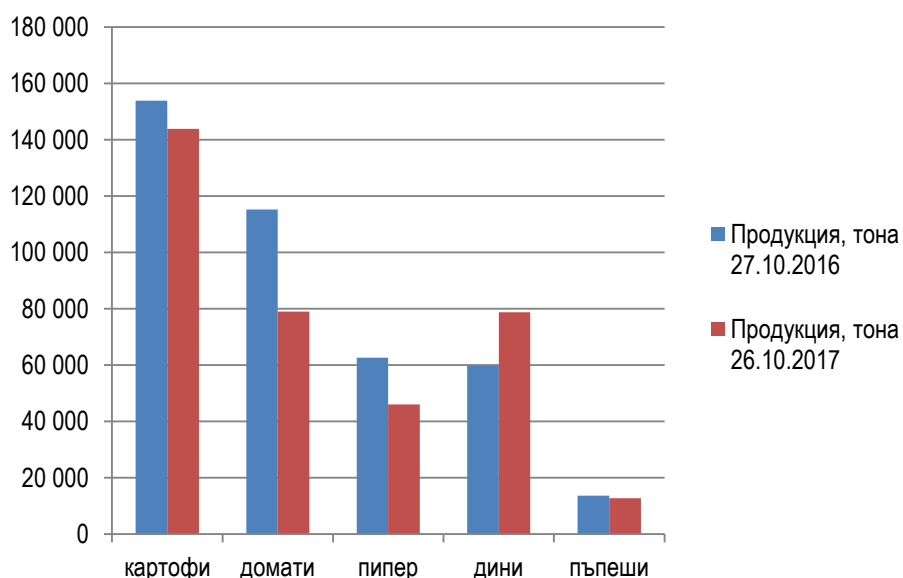
Оперативните данни към 26.10.2017 г. сочат нарастване на производството на дини с 31,9% спрямо предходната година, поради комбинация от увеличение на реколтираните площи и средния добив. От друга страна, при продукцията от картофи, пълпеша, пипер и домати се наблюдава намаление в границите от 6,5% до 31,4%, най-значително при домати.

Реколта от пролетници към 26.10.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

	26.10.2017				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	115 872	103 499	143 899	1 390	-3,9%	-10,7%	-6,5%	4,7%
домати	37 236	35 924	79 004	2 199	-16,7%	-17,3%	-31,4%	-17,1%
пипер	30 276	30 007	46 058	1 535	-22,6%	-21,8%	-26,5%	-5,9%
дини	36 985	36 878	78 775	2 136	21,3%	24,3%	31,9%	6,1%
пъпеши	13 782	13 752	12 749	927	2,7%	6,9%	-6,5%	-12,5%
фасул	42 005	40 678	6 018	148	23,1%	24,0%	30,9%	5,7%
градински грах	30 349	25 859	9 797	379	58,7%	50,4%	50,3%	0,0%
леща	40 603	37 582	4 869	130	109,3%	93,7%	92,7%	0,0%
соя	115 205	84 926	15 235	179	-20,7%	-40,7%	-17,6%	38,8%
ориз	96 155	32 600	20 162	618	-4,2%	-8,3%	-6,5%	2,0%
овес	111 337	86 040	21 021	244	3,4%	-11,9%	-2,4%	10,9%
сорго	25 812	23 684	5 967	252	-10,9%	14,3%	22,5%	7,2%
шарен слънчоглед	59 257	55 747	10 484	188	-25,2%	-23,5%	-21,8%	2,2%
царевица силажна	176 638	164 138	344 127	2 097	5,0%	-1,9%	-8,1%	-6,3%
пролетен ечемик	46 001	34 706	13 122	378	48,5%	12,4%	43,7%	27,7%
фуражен грах	309 116	304 756	95 629	314	192,8%	191,8%	136,4%	-18,9%
памук	31 382	12 144	1 167	96	-11,8%	-20,0%	-20,4%	-1,0%
лен	1 059	719	86	120	17,7%	-12,8%	41,0%	62,2%
тютюн Ориент.	31 571	31 571	4 297	136	-35,5%	-35,4%	-35,5%	0,0%
тютюн Бърлей	6 328	6 322	833	132	3,6%	8,6%	-9,2%	-16,5%
тютюн Вирджиния	35 107	30 897	4 968	161	-4,0%	-6,6%	-4,3%	2,5%

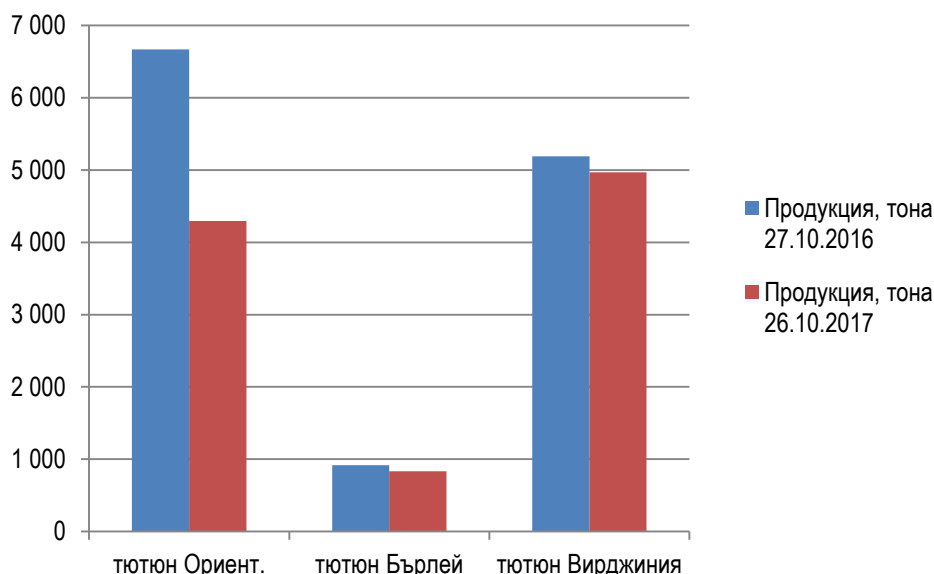
Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Продукция от основни пролетници - зеленчукови култури към 26.10.2017 г.,
сравнено със същия период на 2016 г.**

Отчетените средни добиви от пипер, пъпеш и домати са с между 5,9% и 17,1% под нивата отпреди една година, докато тези от картофи и дини нарастват, съответно с 4,7% и 6,1%.

Продукция от основни сортове тютюн към 26.10.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

Според оперативните данни, към 26.10.2017 г. продукцията от малини, кайсии и лавандула надхвърля с между 28,2% и 75,7% отчетената по същото време на 2016 г., което се дължи на повишение както на реколтираните площи, така и на средните добиви. При производството на ягоди, вишни, маслодайна роза, череши, ябълки и круши също се наблюдава увеличение, макар и по-умерено – от 1% до 10,1%. От друга страна, продукцията от лозя (винени и десертни), праскови и сливи намалява в рамките на 5,8% - 11,4%, като най-чувствителен спад е налице при сливите.

Засега, при повечето трайни насаждения се наблюдава увеличение на средния добив спрямо реколта `2016, достигащо до 44,1% при кайсиите. По-съществено намаление на средния добив се отчита само при винените лозя и сливите, съответно със 7,6% и 5,6%.

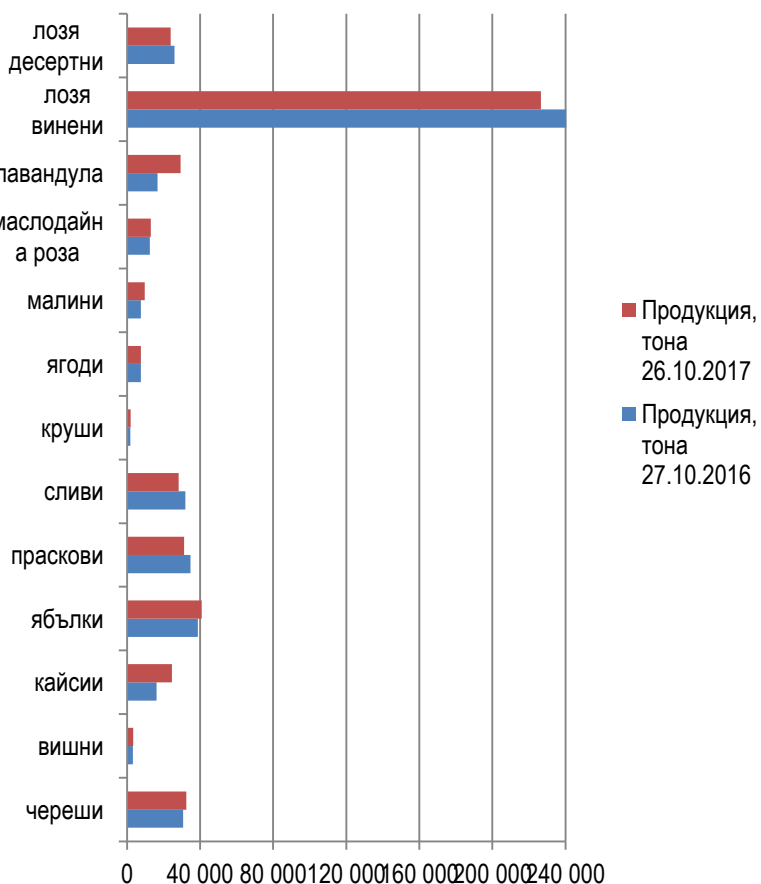
Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 26.10.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

	26.10.2017				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	78 870	69 889	32 390	463	1,5%	-4,0%	5,2%	9,5%
вишна	13 894	11 356	3 293	290	1,5%	1,2%	2,5%	1,4%
кайсия	28 753	28 214	24 636	873	1,3%	6,1%	52,9%	44,1%
ябълка	47 624	38 765	40 919	1 056	-2,6%	-8,9%	5,4%	15,8%

	26.10.2017				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
праскови	40 041	38 719	31 318	809	-5,7%	-8,3%	-10,0%	-1,8%
сливи	64 348	55 501	28 228	509	3,8%	-6,0%	-11,4%	-5,6%
круши	4 496	3 823	2 048	536	4,0%	4,9%	10,1%	5,1%
ягоди	9 998	9 388	7 640	814	-2,5%	-6,6%	1,0%	8,2%
малини	21 925	20 206	9 677	479	25,6%	26,7%	28,2%	1,3%
маслодайна роза	34 498	34 498	12 944	375	4,9%	4,9%	3,5%	-1,6%
лавандула	78 704	77 891	29 329	377	47,1%	49,6%	75,7%	17,4%
лозя винени	491 930	457 164	226 509	495	-3,6%	2,0%	-5,8%	-7,6%
лозя десертни	49 545	45 276	23 869	527	-0,6%	-6,1%	-8,3%	-2,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Продукция от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 26.10.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

2. Есенна кампания

По оперативни данни, към 26.10.2017 г. е извършена предсеитбена подготовка на 11 913 881 дка, а дълбока оран – на 4 991 830 дка, при съответно 11 090 177 дка и 4 724 717 дка година по-рано.

**Засети площи с есенници към 26.10.2017 г.,
сравнено със същия период на 2016 г., дка**

Култура	27.10.2016	26.10.2017	Изменение, %
пшеница	6 676 890	8 248 269	23,5%
ечемик	822 323	815 699	-0,8%
маслодайна рапица	1 550 222	1 581 092	2,0%
ръж	26 355	28 857	9,5%
тритикале	58 473	69 411	18,7%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Сравнявайки със същия период на 2016 г., при почти всички есенници се отчита нарастване на засетите площи - от 2% при рапицата до 23,5% при пшеницата. Леко намаление се наблюдава единствено при площите с ечемик – с 0,8%.

3. Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

През изминалата седмица през Пристанище Варна¹ са изнесени 47,1 хил. тона пшеница, докато износ на ечемик и рапица не е реализиран. Общо за периода от началото на пазарната 2017/18 година до момента, износът на пшеница през порта възлиза на 1 272,6 хил. тона, а този на ечемик – на 86,7 хил. тона, съответно с 45,5% и над четиринадесет пъти повече на годишна база. От друга страна, износът на рапица е с 30,9% под отчетения за аналогичния период на предходната година.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.07. – 29.10.2016	03.07. – 29.10.2017	Изменение
пшеница	874 850	1 272 564	45,5%
ечемик	6 035	86 684	1 336,3%
рапица	193 215	133 597	-30,9%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

По оперативни данни на „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, от началото на сезона до момента през порта са изнесени 6 хил. тона пшеница (близо три пъти повече спрямо съответния период на миналата година), докато експорт на ечемик и рапица все още не е реализиран.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевича и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През периода 23 - 29.10.2017 г. през Пристанище Варна са изнесени 33 хил. тона слънчоглед, а експорт на царевица не е реализиран. Общо за периода от началото на септември до 29.10.2017 г. износът на слънчоглед през порта нараства с 63,6% на годишна база, а този на царевица - над два пъти.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.09. – 29.10.2016	04.09. – 29.10.2017	Изменение
царевица	95 778	217 473	127,1%
слънчоглед	51 509	84 272	63,6%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на пазарната 2017/18 година не е отчетен износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

Информацията за търговията на основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 41/2017, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за м. август 2017 г.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.07.2016 г. до 29.10.2017 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

3.2 Внос и износ на плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 41/2017, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4. Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 25.10.2017 г. средните изкупни цени на пшеница (хлебна и фуражна), царевица, ечемик и слънчоглед отбелязват леко повишение на седмична база, в рамките на 0,4% - 0,9%. Средната изкупна цена на рапицата се задържа на нивото от предходната седмица.

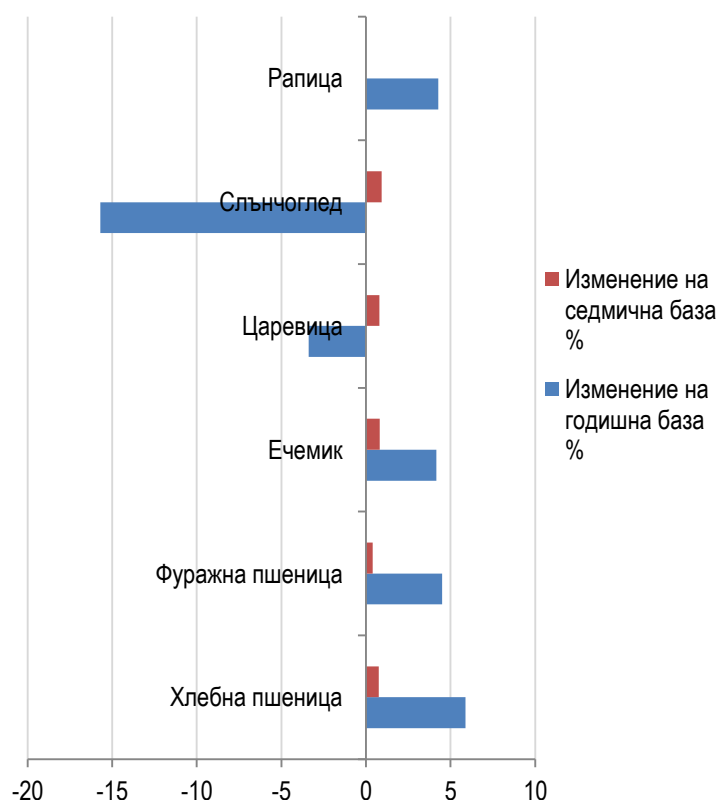
Средно за страната, изкупните цени на рапица, пшеница (хлебна и фуражна) и ечемик се движат в рамките на 4,2% - 5,9% над нивата отпреди една година, докато тези на царевица и слънчоглед намаляват, съответно с 3,4% и 15,7%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 25.10.2017 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2016 г., лв./тон без ДДС

	26.10.2016	18.10.2017	25.10.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	255	268	270	5,9	0,7
Фуражна пшеница	244	254	255	4,5	0,4
Ечемик	240	248	250	4,2	0,8
Царевица	265	254	256	-3,4	0,8
Слънчоглед	650	543	548	-15,7	0,9
Рапица	655	683	683	4,3	0,0

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 25.10.2017 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 27.10.2017 г. средните цени на едро на ябълки, оранжерийни домати и червен пипер на тържищата в страната са с между 3,7% и 9% по-високи на седмична база. Същевременно, при търговията на едро със зелен пипер, десертно грозде, полски домати и картофи се отчита поевтиняване, в рамките на 5,5% - 10%.

В сравнение със същия период на 2016 г., средните цени на едро на картофи, оранжерийни домати, пипер (зелен и червен) и ябълки нарастват от 1,9% до 66% (най-значително при ябълките), докато тази на десертно грозде се понижава с 3,2%.

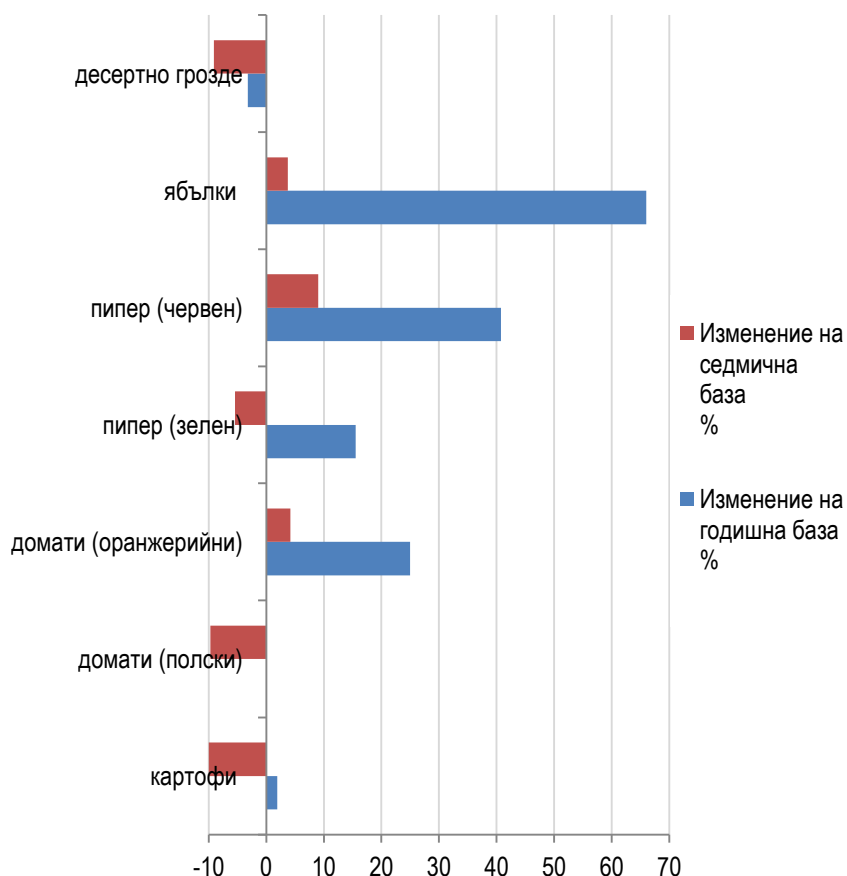
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 27.10.2017 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2016 г., лв./кг

	28.10.2016	20.10.2017	27.10.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,53	0,60	0,54	1,9	-10,0
домати (полски)	*	1,75	1,58	-	-9,7
домати (оранжерийни)	1,60	1,92	2,00	25,0	4,2
пипер (зелен)	0,90	1,10	1,04	15,6	-5,5
пипер (червен)	1,03	1,33	1,45	40,8	9,0
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,00	1,60	1,66	66,0	3,7
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	1,55	1,65	1,50	-3,2	-9,1

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 27.10.2017 г.

5. Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1880	0	1880	100.00%	194	103
Бургас	333866	470	333396	100.00%	60985.2	183
Варна	450311	13855	436456	100.00%	98742	226
Велико Търново	524013	39355.2	484657.8	100.00%	109930.78	227
Видин	304135	0	304135	100.00%	66982	220
Враца	455120	675.71	454444.29	100.00%	126206.62	278
Габрово	86390	0	86390	100.00%	17655	204
Добрич	823388	0	823388	100.00%	228734	278
Кърджали	1590	0	1590	100.00%	292	184
Кюстендил	21982	0	21602	98.27%	3078.48	143
Ловеч	144530	5223	139307	100.00%	28154	202
Монтана	433918	0	433917	100.00%	100137	231
Пазарджик	65740	0	65740	100.00%	11648	177
Перник	87445	0	82460	94.30%	15174	184
Плевен	869511	12549.9	832693.4	97.17%	214465	258
Пловдив	261660	0	261660	100.00%	39320.3	150
Разград	261216	2786	258430	100.00%	70949	275
Русе	471797	5761.1	466035.9	100.00%	97902.36	210
Силистра	357182	0	357182	100.00%	100811	282
Сливен	175100	0	175100	100.00%	26147	149
Смолян		0				
София-град	52658	0	52658	100.00%	14006	266
София	117222	113	116021	99.07%	23045	199
Стара Загора	493660	0	493660	100.00%	95601.6	194
Търговище	257588	15291	242297	100.00%	50791	210
Хасково	367350	0	367350	100.00%	64582.75	176
Шумен	366018	13432.9	352585.14	100.00%	88665	251
Ямбол	425089	0	425089	100.00%	85299.3	201
ОБЩО	8210359	109513	8070125	99.62%	1839498.4	228

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водств о	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	9210	0	4305	46.74%	1441.2	335
Бургас	14714	0	14714	100.00%	6031.9	410
Варна	140378	324	140054	100.00%	63032	450
Велико Търново	305131	12493.5	291587.5	99.64%	177977	610
Видин	141800	1981	87718	62.74%	35519	405
Враца	358359	0	335522.9	93.63%	200936.48	599
Габрово	16263	0	16013	98.46%	8864	554
Добрич	939365	75.8	894597	95.24%	540561	604
Кърджали	1150	0	1150	100.00%	387	337
Кюстендил	6155	0	3255	52.88%	1031.43	317
Ловеч	84720	2341	76029	92.29%	43575	573
Монтана	251001	0	232420	92.60%	94029	405
Пазарджик	15170	0	9550	62.95%	6650	696
Перник	9076	0	900	9.92%	257	286
Плевен	762088	1571.9	627080.3	82.45%	360422	575
Пловдив	66618	140	65218	98.10%	45528.6	698
Разград	157530	12	157518	100.00%	97936	622
Русе	258300	487.3	255343.7	99.04%	178261.13	698
Силистра	271000	0	271000	100.00%	179550	663
Сливен	39750	0	39750	100.00%	25180	633
Смолян	625	0	625	100.00%	136.6	219
София-град	32005	0	5780	18.06%	2650	458
София	24322	191	9937	41.18%	3841	387
Стара Загора	40918	0	39118	95.60%	16267.45	416
Търговище	81913	2290	73822	92.71%	49180	666
Хасково	19800	0	16900	85.35%	5975	354
Шумен	146734	2855.7	131223.3	91.20%	74225	566
Ямбол	12907	0	11617	90.01%	5318.6	458
ОБЩО	4207002	24763	3812748	91.17%	2224763.4	584

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит- бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	N (дка)	К (дка)	
Благоевград	35100				
Бургас	833389	92333	123999	59233	105400
Варна	623966	437750	304375	83495	361710
Велико Търново	645370	329420	433655	313920	396570
Видин	332000	235100	235100	235100	67500
Враца	645552	154966	137966	98966	403200
Габрово	48820	33100	33100	33100	1300
Добрич	1362891		559960		1130732
Кърджали					
Кюстендил	63712	2530	2530	530	29897
Ловеч	219080	121530	195900	25000	
Монтана	447500	214000	410900		56200
Пазарджик	49900				27900
Перник	134240	5500	5500	5500	30600
Плевен	753950	555995	555995	555995	353150
Пловдив	446615	65560	63060	63060	104865
Разград	575650	172000	350650	128500	43250
Русе	668489	572395	572433	349123	306558
Силистра	621823	621823	621823	621823	514645
Сливен	469600	217900	295000	141200	184800
Смолян					
София-град					
София	71110				800
Стара Загора	543563	139936	156989	32500	183968
Търговище	395565	71730	144161	57780	145500
Хасково	547450	189600	30000	15000	91300
Шумен	562296	348830	369430	180850	186700
Ямбол	816250				265285
ОБЩО	11 913 881	4 581 998	5 602 526	3 000 675	4 991 830

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	21270	1420	940	800	4010
Бургас	505785	66631	350	400	208360
Варна	476396	46697		1560	69405
Велико Търново	475917	46 151		120	78096
Видин	268460	20340			35620
Враца	503748.2	13 139		680	72982
Габрово	32340	8070	70	600	6320
Добрич	988920	16510		3390	168960
Кърджали					
Кюстендил	34955	33 10	5452	1587	6480
Ловеч	172843	18 195		130	27860
Монтана	346222	28 105		1000	52011
Пазарджик	28000	4855	5500	3300	8240
Перник	86650	5440	240	100	13650
Плевен	487685	84 390		340	100940
Пловдив	264200	18600	8290	19145	34500
Разград	414750	34 330		900	117285
Русе	495550	32098			98372
Силистра	439940	45 120		2500	98613
Сливен	361100	68 300	3350	3700	30300
Смолян					
София-град					
София	53510	37 50		2250	8440
Стара Загора	307576	40 469	3580	8700	53596
Търговище	283433	30913	1000	3237	56482
Хасково	236160	23250	50	6400	25380
Шумен	419015	63956	35	3672	71363
Ямбол	543844	91660		4900	133827
ОБЩО	8 248 269	815 699	28 857	69 411	1 581 092